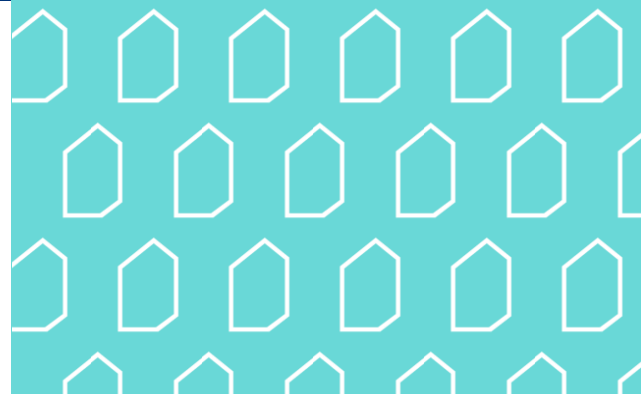


# Uusi vanhemmuuslaki – lastenvalvojen ja DVV:n yhteistyö

Heidi Keskinen  
Erityisasiantuntija, projektipäällikkö



**DIGI- JA  
VÄESTÖTIETO-  
VIRASTO**



# Sisältö

- Ennakkotunnustamisten käsittely
- VanhemmuusWeb
- Lastenvalvojan selvittämä vanhemmuus
- Käytännön huomioita



# Ennakkotunnustamisten käsittely

- Ennakkotunnustamiset toimitetaan jatkossa äitiysneuvolasta suoraan DVV:oon odottamaan lapsen syntymää
- Asiakirjaliikenne neuvoloiden ja DVV:n välillä sähköistetään uuden VanhemmuusWeb-sovelluksen avulla
- VanhemmuusWeb on selainpohjainen sovellus, jonka käyttäjiä ovat äitiysneuvoloiden terveydenhoitajat ja kätilöt
  - Lastenvalvoja voi ottaa sovelluksen käyttöönsä ennakkotunnustamisia varten, mutta se ei ole välttämätöntä
- VanhemmuusWeb korvaa neuvoloissa nykyisin käytössä olevat ennakkotunnustamislomakkeet
  - 1.1.2023 jälkeen vastaanotettuja ennakkotunnustamisia ei tule ottaa vastaan nykyisille isyyden tai äitiyden tunnustamisiasiakirjoille tai toimittaa äitiysneuvolasta lastenvalvojalle



# VanhemmuusWeb

- Vanhemmuuslaki tai VanhemmuusWebin käyttö ei muuta äitiysneuvoloissa tunnustamisen vastaanottamisen edellytyksiä nykyisestä, mutta sovellus ohjaa käyttäjäänsä aiempaa enemmän
  - Väestötietojärjestelmästä automaattisesti VanhemmuusWebiin täytettävät henkilötiedot
  - Pakolliseksi määritellyt kentät sekä valmiiksi määritellyt vastausvaihtoehdot estävät inhimillisiä virheitä
- VanhemmuusWeb ohjaa tunnustamisen vastaanottamista aiempaa enemmän synnyttävän äidin siviilisäätyn liittyvissä asioissa
  - Jos siviilisäätyn on avioliitossa miehen kanssa, VanhemmuusWeb ohjaa keskeyttämään tunnustamisen vastaanottamisen
  - Jos siviilisäätyn on ei tiedossa, tunnustaminen voidaan ottaa vastaan
- VanhemmuusWeb on käytettävissä myös, vaikka tunnustajalla ei olisi henkilötunnusta
  - Jos synnyttävällä äidillä ei ole henkilötunnusta, VanhemmuusWebiä ei voida käyttää



# Vanhemmuuden tunnustaminen ennen lapsen syntymää

## Vaiheet

- 1 Aloitus
- 2 **Synnyttävä äiti**
- 3 Vanhemmuuden tunnustaja
- 4 Syntyvä lapsi
- 5 Tunnustamisen vastaanottaja
- 6 Allekirjoitus ja lähetys

Vaihe 2/6

## Synnyttävä äiti

Tiedot ovat pakollisia, jos niitä ei ole merkitty valinnaisiksi.

Henkilötunnus

Sukunimi

Etunimet

Kotikunta

Synnyttävä äiti ei ole avioliitossa miehen kanssa

Lisätietoja ℹ

Puhelinnumero (valinnainen)

Sähköpostiosoite (valinnainen)

 Asioinnissa on käytetty tulkkausta (valinnainen)

## Henkilöllisyyden toteaminen

Henkilöllisyyden toteamisessa käytetty asiakirja

# Ennakkotunnustamisten käsittely

- DVV voi pyytää lastenvalvojaa täydentämään asiakirjoja, hankkimaan tarpeellista saatavilla olevaa lisäselvitystä tai siirtää asian lastenvalvojalle vanhemmuuden selvittämistä varten (VanL 31.1 §)
- Ennakkotunnustamisten kohdalla DVV pyrkii kuitenkin hankkimaan mahdolliset täydennykset itse joko asiakkaalta tai neuvolasta
  - Esimerkiksi jos synnyttävän äidin tulee toimittaa todistus siviilisäädystä tai ennakkotunnustamista koskevassa asiakirjassa on virhe
- DVV voi kuitenkin tarvittaessa pyytää lastenvalvojalta apua ennakkotunnustamisen selvittämiseen tai siirtää asian kokonaan lastenvalvojalle esimerkiksi seuraavissa tilanteissa:
  - DVV tekee kielteisen päätöksen vanhemmuuden vahvistamisesta (VanL 31.5 §)
  - Vanhemmuutta pitää selvittää lisää esimerkiksi DNA-tutkimuksilla (VanL 31.1 §)
  - Lapsesta ei tule syntymäilmoitusta (VanL 31.2 §)
  - Ennakkotunnustaminen peruutetaan tai kiistetään (VanL 31.3 §)
- Asiakirjat lähetetään toimivaltaiselle lastenvalvojalle postitse



# Lastenvalvojan selvittämä vanhemmuus

- Syntymän jälkeen tunnustetun vanhemmuuden selvittämiseen, tunnustamiseen ja vahvistamiseen liittyvä menettely ei lähtökohtaisesti muutu
  - Asiakirjat kuitenkin uudistuvat ja ne tulee ottaa käyttöön siirtymäsäännösten mukaisesti vanhemmuuslain tullessa sovellettavaksi
- Koska lastenvalvojan velvollisuus selvittää ennakkotunnustettu vanhemmuus poistuu, DVV lähettää jatkossa ilmoituksen avioliiton ulkopuolella syntyneestä lapsesta ainoastaan, jos lasta ei ole jo tunnustettu raskausaikana
  - Lastenvalvojilla ei ole pääsyä tarkastelemaan vielä vahvistamattomia ennakkotunnustamisia, mutta tieto vahvistetusta vanhemmuudesta päivittyy väestötietojärjestelmään DVV:n päätöksen perusteella (lapsen syntymän jälkeen)
- Lastenvalvojan ja DVV:n toimivalta selvittää ja kumota vanhemmuus laajenee vanhemmuuslain mukaisesti ennakkotunnustettuihin lapsiin
  - Lastenvalvoja voi selvittää toimivallan kannalta tarpeellisen tiedon tunnustamisen ajankohdasta väestötietojärjestelmästä (VTJkysely)
  - Jos vanhemmuus on vahvistettu vanhemmuuslain aikana annetun ennakkotunnustamisen perusteella (→ lastenvalvojalla on toimivalta selvittää vanhemmuutta), lapsen ja vanhemman välisissä tiedoissa tulee olemaan merkintä “Tunnustettu ennen syntymää: kyllä”
  - Uusi tietosisältö huomioidaan hyvinvointialueiden tietoluvissa eikä tämä edellytä lastenvalvojilta toimenpiteitä



# Käytännön huomioita

- Yhteistyö lastenvalvojen kanssa on sujunut DVV:n näkökulmasta hyvin – yhteydenottoja toivotaan edelleen matalalla kynnyksellä!
  - Esimerkiksi oikeudenomistajien tapauksissa tai hankalissa siviilisäätytodistusasioissa kannustetaan olemaan yhteydessä myös tarvittaessa etukäteen
- Siviilisäätytodistuksen hankkimista koskevat ohjeet päivitetään THL:n verkkosivuille <https://thl.fi/vanhemmuus>





# Kysyttävää?

- DVV:n yhteystiedot säilyvät samana verkkosivuja lukuunottamatta:
  - [vanhemmuus@dvv.fi](mailto:vanhemmuus@dvv.fi)
  - 0295 537 314 (klo 9-12)
  - <https://dvv.fi/vanhemmuuden-vahvistaminen>





**DIGI- JA VÄESTÖTIETOVIRASTO**

[dvv.fi](https://dvv.fi)

